

Sayı : 96413503-010.06.01- 12
Konu : 2023 Yılı Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme
Planı

05/01/2023

GENELGE
2023/ 01

Erişilebilirlik, toplumsal hayata katılımın en temel gerekliliklerindendir. Engellilerin toplumsal yaşamın her alanına ayrımcılığa uğramaksızın diğer bireylerle eşit şekilde katılmalarının sağlanması ve hak temelli politikaların hayata geçirilebilmesi için erişilebilirlik en önemli unsurdur.

20/7/2013 tarihli Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği'nin 4 üncü ve 13 üncü maddeleri gereği ulusal düzeyde izleme ve denetleme önceliklerini ve hedeflerini belirleyen 2023 Yılı Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Planı, Genelge ekinde yer almaktadır. Anılan Yönetmelik maddeleri gereği her il için İzleme ve Denetleme Planı çerçevesinde İzleme ve Denetleme Programı hazırlanması gerekmektedir.

Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonları tarafından İzleme ve Denetleme Programı hazırlanırken ekte yer alan Planın ve aşağıda yer alan hususların göz önünde bulundurulması önem arz etmektedir:

- İl için denetleme programı oluşturulurken (ilçeler dâhil) Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Planı kapsamında yer alan bina, açık alan veya toplu taşıma araçları, verilen hizmetin çeşitliliğinin sağlanması gerekliliği ve hizmetin o ilde sunulduğu tek bina, açık alan veya toplu taşıma aracı olup olmadığı göz önünde bulundurularak karma olarak belirlenecektir.
- Öncelik verilecek bina, açık alan veya toplu taşıma araçları, bunların il içindeki kullanım yoğunluğuna ve ilin yerel şartlarına göre belirlenecektir. Öncelik verilerek seçilen bina türleri, hizmet yoğunluğuna göre sıralanarak denetim programına alınacaktır.
- Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Programı hazırlanırken Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü web sayfasında yer alan Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Program formatının kullanılması gerekmektedir.

Komisyon tarafından başvuru üzerine veya resen denetleme yapılabilir. Komisyonlar şikâyetle binaen veya program kapsamında ikinci kez denetleme gerçekleştirebilir. Bakanlığımız tarafından ruhsat verilen özel kuruluşların açılışı için erişilebilirlik belgesi talebinde bulunulması halinde, bu kuruluşların erişilebilirlik denetimleri yapılır.

Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme formundaki “*” işaretli olmayan soruların denetim sırasında cevaplanması zorunlu olmayıp erişilebilirlik belgesi düzenlenmesi için esas alınmamalıdır.

Komisyon tarafından, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "...Denetim sonucunda ilgili belediye ve kamu kurum ve kuruluşları ile umuma açık hizmet veren her türlü yapıların ve açık alanların malikleri ile toplu

taşıma araçlarının sahiplerine eksikleri tamamlaması için birinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden itibaren sekiz yılı geçmemek üzere ek süre verilebilir." hükmüne istinaden, sürücü koltuğu hariç dokuz ila on altı oturma yeri olan araçlarla verilen toplu taşıma hizmetleri, turizm taşımacılığı yapılan araçlarla, servis araçlarıyla sağlanan taşıma hizmetleri ve özel ve kamu şehirler arası toplu taşıma hizmetleri sağlayıcıları ile yolcu gemilerinin sahiplerine eksikleri tamamlaması için anılan Kanunun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen 7/7/2018 tarihinden itibaren sekiz yılı geçmemek üzere ek süre verilebileceğinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Söz konusu ek süre umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ve açık alanlar ile şehir içi toplu taşıma araçları (otobüs ve raylı sistem taşıma hizmetleri) için geçerli değildir.

Komisyon faaliyetlerinin yürütülmesinde aşağıda yer alan hususların göz önünde bulundurulması önem arz etmektedir:

- a) Komisyonların Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliğinin "İllerde kurulacak komisyonların teşkili" başlıklı 5 inci maddesine uygun olarak oluşturulması, ihtiyaç duyulması halinde söz konusu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde yer alan hüküm gereğince birden fazla komisyon kurulması gerekmektedir.
- b) Komisyon toplantıları Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliğinin 9 uncu maddesine istinaden ayda en az bir defa olmak kaydıyla düzenli olarak gerçekleştirilmelidir.
- c) Erişilebilirlik belgeleri Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü web sayfasında yer alan formata uygun şekilde düzenlenmelidir.
- ç) Uygulanan ve uygulanacak idari para cezalarına ilişkin karar tutanakları, tebligat belgeleri, ödeme makbuzu, muhasebe kayıtları ve itiraz halinde oluşan hukuki süreçle ilgili belgelerin komisyonun sekretarya hizmetlerini yürüten kişilerce düzenli bir dosyalama sisteminde muhafaza edilmesine yönelik gerekli tedbirler alınmalıdır.
- d) Denetleme sürecinde Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formlarının girişinde ve her bir bölümünün başında yer alan "Denetim İlkeleri"nin dikkate alınması gerekmektedir.
- e) Mağazalar, bürolar ve perakende satış yapan yerlerin; 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında site içinde binanın tamamında kamu kullanımına açık hizmet verilen kullanımların ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki apartman içerisinde yer alan bağımsız bölüm şeklindeki kullanımların denetiminde "Binalar İçin Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formu Ek Tablo 1, Ek Tablo 2 ve Ek Tablo 3'ün dikkate alınması gerekmektedir.
- f) Komisyon tarafından gerçekleştirilen her bir denetime ve alınan her bir karara ilişkin bilgilerin veri girişi yapacak olan sekretarya görevlisi tarafından Erişilebilirlik Denetleme Modülüne haftalık (içinde bulunulan haftanın Cuma günü mesai bitimine kadar) girilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede;

Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından 2023 yılı Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Planı ve İl Programı kapsamındaki bina, açık alan ve toplu taşıma araçları için Erişilebilirlik Değerlendirme Modülü (ERDEM) ve Erişilebilirlik Kılavuzu kapsamında rehberlik amaçlı inceleme yapılabilecektir. ERDEM'e giriş yaparak belge talebinde bulunulan bina, açık alan ve toplu taşıma araçlarına denetimde öncelik verilebileceği,

Bakanlığımız tarafından belirlenen Erişilebilirlik Logosu'nun, Komisyonlar tarafından yapılan denetim sonucu 'Erişilebilirlik Belgesi' almaya hak kazananlar tarafından bayrak, tabela, etiket gibi görünür alanlarda, broőür, kartvizit gibi basılı materyaller ile tanıtım ve reklam malzemelerinde, ‘Erişilebilirlik Logosu Kullanım Kılavuzu’na uygun şekilde kullanılması için kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerin teővik edilmesi,

Tüm hizmetlere eriřim için en önemli gereklilik olan eriřilebilirliđin uygulanmasına destek sađlayan denetimlerin tüm komisyonlarca titizlikle yürütülmesi hususunda,

Geređini önemle rica ederim.

Derya YANIK
Bakan

EK : 2023 Yılı Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Planı (4 Sayfa)